

Asia: VN/18946/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit esityksen lakipykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

Lakiesitys ja osaamisen tunnistaminen on kokonaisuudessaan positiivinen asia vapaan sivistystyön kannalta ja antaa mahdollisuuksia kehittää toimintaa. Osaamisen tunnistaminen antaa opiskelijoille uudenlaisia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen.

Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin taloudellisiin vaikutuksiin?

Uudistuksesta syntyvät kustannukset jäänevät oppilaitoksille. Taloudellisten vaikutusten arvioiminen etukäteen on vaikeaa. Vapaassa sivistystyössä hankitun osaamisen tunnustaminen ja kokoaminen valtakunnalliseen Koski-tietojärjestelmään edellyttää kurssien osaamisperusteista kuvaamista ja opiskelijan osaamisen arviointia. Tämä lisää huomattavasti opetushenkilöstön ja tukipalvelujen työmäärää. Lisäksi tarvitaan muutoksia tietojärjestelmiin, mistä syntyy lisäkustannuksia. Muutoksesta ylläpitäjälle aiheutuvat taloudelliset vaikutukset tulisi ottaa huomioon valtionavustusrahoituksessa.

Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin teknologisiin edellytyksiin tai siihen, ettei esityksessä mainittuihin opintosuoritustietoihin sovellettaisi laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) säädettyä 10 §:ä eikä 29 § 2 ja 4 momentteja tietojen luovuttamisesta tietovarannosta?

-

Kommentit esityksen muihin vaikutusten arviointeihin

-

Kommentit esityksen tietosuoja- ja tiedonhallintavaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten opiskelijalta edellytettävään pyyntöön?

Opiskelijalta tulee pyytää tietojen tallentamista/osaamisen arviointitiedon tallentamista Koski-tietovarantoon. Selkeintä olisi, että pyyntö on tehtävä oppilaitoksen ylläpitäjän ohjeistamalla tavalla, jotta asia on opiskelijan näkökulmasta riittävän selkeä. Opiskelijalle on selvennettävä myös, että tietoja ei ole mahdollista tallentaa jälkikäteisesti ja pitkällä "viiveellä" suoritetusta arvioinnista.

Muut kommentit

Osaamisperustaisuus tulee lisäämään erityisesti opetushenkilöstön työmäärää. Erityisesti sivutoimisille tuntiopettajille tämä tulee olemaan suuri haaste. Osaamisperustaisuuden ydin (kurssien tavoitteet, osaamiskuvaukset, arviointi) poikkeaa huomattavasti kansalaisopiston nykyisestä perustoiminnasta. Pienille opistoille, joissa ei ole juurikaan päätoimista opetushenkilöstöä, osaamisperustaisuuden toteuttaminen tulee olemaan lähes mahdoton tehtävä ilman merkittäviä lisäpanostuksia tuntiopettajien työhön.

Kuusimäki Kimmo
Naantalin kaupunki

Launiala Erja
Naantalin kaupunki - Naantalin sivistystoimiala, Naantalin opisto